

eroul e numit «Sekula Draculovici»; se poate presupune că e vorba de un tip contaminat al celor doi participanți la lupta de la Varna — banul slavon — Sekula și fiul lui Vlad III, Dracula, viitorul Vlad IV Tepeș¹. Unele legende despre Dracula, în care el apărea în rol de vampir, au stat, probabil, la baza romanului «Dracula» de B. Stoker, popular în apus (și ecranizat de multe ori)².

Povestirile despre Vlad Tepeș, care s-au răspândit repede în creația populară orală, au stat așadar la baza operelor scrise din secolul XV. Una din aceste scrieri este și povestirea rusă despre Dracula. Am menționat mai sus că I. Bogdan și alți cercetători au legat scrierea acestei povestiri de ambasada rusă în Ungaria și Moldova. Împotriva părerii că povestirea, în aspectul ei actual, a fost legată de această ambasadă, nu obiectează nici P. P. Panaitescu. El presupune, totuși, că izvorul textului rus a fost nu povestirea orală, ci o *operă scrisă de un român transilvănean în limba medio-bulgară*.

Teoretic, în această presupunere nu este, desigur, nimic imposibil. Dar este oare, totuși, necesară o verigă intermediară între folclorul român și povestirea rusă? Informația de care dă dovadă autorul în probleme de istorie românească și maghiară (mijlocul sec. XV) nu ni se pare deloc excepțională și neverosimilă: ambasadorul rus, care a călătorit pe la curțile Moldovei și Ungariei, putea, desigur, să adune, alături de *anecdotele* despre Vlad Tepeș și mărturii pe deplin sigure despre războaiele lui cu turcii și despre luptele cu boierii (așa cum și autorii germani, care au consemnat anecdote analoage, le-au combinat cu știri exacte, de cronică). Cu proprii săi ochi, autorul povestirii, desigur, a văzut foarte puține: ca martor ocular el apare numai o singură dată — când se vorbește despre copiii lui Dracula, refugiați în Ungaria. Spunând că el l-a văzut pe fiul lui Dracula «тут же на Будину», autorul nu a vrut să spună (împotriva părerii lui P. P. Panaitescu), că el scrie povestirea «aici», în Buda. Iată textul complet al acestui loc din povestire: «Корол же сестроу (soția lui Dracula — I.S.L.) скою взят и со дѣтма сынами, къ Оугорскою землю на Бюдинъ. Единъ при королевѣ сынѣ живет, а другъи был оу Барадинского Бископа и при нас оумре, а третѣго, сына старѣишаго Муханла тоут же на Бюдинюу кидѣхъ»³. E vorba, după cum se vede, nu de *locul unde a fost scrisă povestirea*; autorul spune, simplu, că el l-a văzut pe cel de-al treilea fiu al lui Tepeș, «tot în Buda», ca și pe ceilalți doi frați ai săi.

¹ V. Bogišić, *Народне пјесме из старијих највише приморских записа*, књига прва (II одељење Гласника српског ученог друштва, кн. X), Beograd, 1878, nr. 18—21. Comp. K. Viskovatić, *O «Секуле Дракуловиче (Дракуловиче)» југославјанских народних песен*, in «Slavia» роџ. XIV, сеџ. 1—2, Praga, 1935—1936, p. 160—163.

² B. Stoker, *Dracula*, Westminster, 1904. Prelucrarea turcească a romanului lui B. Stoker a fost analizată în articolul lui F. Brinzeu, *Vlad l'Empaleur dans la littérature turque*, in «Revista istorică română» 1946, vol. XVI, fasc. I, p. 68—71. Expunerea lui Brinzeu nu lasă îndoieli în ce privește identitatea romanului turc cu romanul lui Stoker. Necunoscînd cartea lui Stoker, Brinzeu a fost surprins de elementele europene din romanul turc, și de coincidențele lui cu filmul american «Dracula», care a rulat la Istanbul în 1945. El a presupus, just, existența unui «izvor comun» pentru film și romanul turc, dar a bănuit că acest izvor a fost un roman germano-maghiar (*op. cit.*, p. 69—70) «Izvorul comun» al romanului turc și al filmelor anglo-americane, a fost, desigur, romanul lui Stoker, pe care l-au ecranizat cineaștii.

³ P. P. Panaitescu traduce acest pasaj astfel: «Craiul a luat pe sora lui și cu cei doi fii în Țara Ungurească, la Buda: unul trăiește pe lângă fiul craiului, iar celălalt a fost la episcopul de Oradea și a murit în vremea mea. Iar al treilea fiu, mai în vîrstă, Mihail, l-am văzut aici la Buda» (cf. *Cronicle slavo-romîne...*, p. 213).